

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 803

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 16 juli 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Persoonsvolgend budget (PVB) in cash - Controle op de budgetbesteding

Op de website van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), staat te lezen dat het VAPH controles uitoefent op het correct besteden van het persoonsvolgend budget in cash. Zo kan het VAPH de overeenkomsten die de budgethouder heeft afgesloten bij de besteding van zijn budget in cash opvragen, alsook de bewijzen van gemaakte kosten.

Het VAPH voert steekproefcontroles uit om tijdig feedback te kunnen geven van de correcte toepassing van de besteding van het PVB. Bij een controle vraagt het VAPH de volgende documenten aan team Budgetbesteding te bezorgen:

- a) een kopie van alle lopende cashovereenkomsten, ongeacht of er kosten werden ingediend of niet;
- b) alle facturen en creditnota's voor de geregistreerde kosten binnen een bepaalde periode, met een overzicht van de kosten als bijlage;
- c) alle rekeninguittreksels in chronologische volgorde waar de kosten in terug te vinden zijn, zowel uitgaven (facturen) als ontvangsten (creditnota's).

Deze documenten dienen bezorgd te worden aan het VAPH via e-mail, via post of via het e-loket mijnvaph.be. Na deze controle krijgt de persoon in kwestie een brief met de conclusie van de controle. De brief kan ook adviezen bevatten om de administratie te verbeteren.

Indien er bij de controle zaken worden vastgesteld die niet mogen volgens de bestedingsregels van het PVB, dan zal het VAPH de onterecht gemaakte en betaalde kosten terugvorderen, zoals dat is bepaald in de regelgeving.

1. Op de website van het VAPH staat te lezen dat de controle op het PVB in cash gebeurt aan de hand van een steekproef.
Op welke manier wordt deze steekproef getrokken? Hoeveel respondenten telde deze steekproef in 2018, 2019 en 2020? Graag een opsplitsing per jaar en per provincie.
2. In hoeveel gevallen werd het PVB in cash op een correcte manier besteed? Graag een overzicht van 2018, 2019 en 2020 opgesplitst per provincie.
3. In hoeveel gevallen werd er aangeraden de administratie van het PVB in cash te verbeteren? Graag een overzicht van 2018, 2019 en 2020 opgesplitst per provincie.
4. In hoeveel gevallen stelde het VAPH een fout gebruik met een PVB in cash vast? In hoeveel gevallen werd dit gemeld door een organisatie of burger?



**Vlaams
Parlement**

5. Uit het antwoord op een eerdere schriftelijke vraag (nr. 122 van 6 november 2020) blijkt dat er bij een vermoeden van fraude of misbruik bij besteding van het PVB in cash, het VAPH een ex-postcontrole opstart. Het VAPH zal dan een nieuwe inspectie uitvoeren.

Hoeveel ex-postcontroles hebben er plaatsgevonden in de periode 2018, 2019 en 2020? Graag een opsplitsing per jaar en per provincie. Wat waren de conclusies van die ex-postcontroles? In hoeveel gevallen was er nog sprake van fouten? Hoeveel budgetten werden er uiteindelijk stopgezet?

6. Wat zijn de voornaamste redenen voor het opstarten van een ex-postcontrole? Wordt een ex-postcontrole enkel opgestart in geval van een vermoeden van fraude/misbruik? Of zijn er ook andere redenen voor het opstarten van een ex-postcontrole?
7. Hoe vaak worden dezelfde budgethouders gecontroleerd? Is het mogelijk dat eenzelfde budgethouder twee jaar na elkaar een VAPH-controle krijgt? Of is dat veeleer uitzonderlijk?

ANTWOORD

op vraag nr. 803 van 16 juli 2021

van **TINE VAN DER VLOET**

1. De aanleiding voor controle besteding kan divers zijn. Sinds de start van de persoonsvolgende financiering werden steekproeven uitgevoerd ad random, op bepaalde risicogroepen, zoals bijvoorbeeld net gestarte budgethouders of budgethouders die via intermediaire organisaties hun budget besteden, of werden gerichte controles uitgevoerd naar aanleiding van een vaststelling (of vermoeden) in een dossier. Tabel 1 geeft een weergave van het totaal opgestarte controles in 2018, 2019 en 2020.

Tabel 1 – totaal aantal opgestarte controles

	2018	2019	2020
Antwerpen	56	107	15
Limburg	25	57	13
Oost-Vlaanderen	49	72	8
Vlaams-Brabant en Brussel	52	81	13
West-Vlaanderen	22	45	14
Onbekend	2	0	0
Totaal	206	362	63

2. We bundelen in onderstaande tabellen de antwoorden op vragen 2 tem 4. De dossiers waarbij tijdens de controle geen fouten werden vastgesteld krijgen in tabel 2A als label "controle OK". Werden door het VAPH fouten vastgesteld bij de besteding dan worden deze in de gelijknamige kolom samengeteld.

Over het algemeen brengt een ex post controle zelden een problematische aanwending van PVB middelen naar boven. Weliswaar duiken er dossiers op waarbij correcties moeten gebeuren. Hier gaat het dan veelal om (eerder kleine) administratieve zaken die los staan van bewust misbruik van de persoonsvolgende middelen. Wanneer er fouten vastgesteld werden bij de besteding dan kreeg de budgethouder daar altijd feedback over en werd aangeraden of opgelegd om contact op te nemen met een bijstandsorganisatie om fouten in de toekomst te voorkomen.

Tabel 2A – verhouding correcte besteding en besteding waarbij fouten werden vastgesteld

	2018		2019		2020	
	Controle OK	Fouten	Controle OK	Fouten	Controle OK	Fouten
Antwerpen	32	10	65	42	2	10
Limburg	11	8	37	19	5	8
Oost-Vlaanderen	28	10	46	26	1	7
Vlaams-Brabant en Brussel	33	8	51	30	4	9
West-Vlaanderen	13	5	31	14	4	10

Onbekend	1	0	0	0	0	0
Totaal	118	41	230	131	16	44

3. Zie antwoord 2.
4. Zie antwoord 2.
5. Wanneer het VAPH vaststellingen doet van (mogelijks) onrechtmatige besteding in een dossier dan kan een controle besteding worden opgestart. De reden waarom de controle werd opgestart (ad random, risicogroep, vaststelling) is pas rapporteerbaar voor controles opgestart sinds medio augustus 2019. Als we dus inzoomen op de dossiers waarbij de controle werd opgestart omwille van een vaststelling, kunnen we bijgevolg ook enkel gegevens van 2019 en 2020 geven. We geven weer of er na de controles maatregelen werden opgelegd of niet.

Tabel 3 – Controles na vaststellingen tijdens dossierbeheer

	2019		2020	
	Geen maatregelen	Maatregelen	Geen maatregelen	Maatregelen
Antwerpen	0	3	9	5
Limburg	0	2	10	2
Oost-Vlaanderen	4	2	6	2
Vlaams-Brabant en Brussel	2	1	7	5
West-Vlaanderen	1	0	11	3
Totaal	7	8	43	17

Het VAPH houdt geen cijfers bij betreffende externen die een signaal geven met betrekking mogelijke fouten, al geven bijstandsorganisaties hieromtrent wel eens een signaal aan het VAPH. Op het totaal van alle controles leidde de controle besteding in vijf dossiers tot de stopzetting van het persoonsvolgend budget. In deze vijf dossiers werd geen gevolg gegeven aan de herhaalde oproepen vanuit het VAPH tot verplichte bijstand van een bijstandsorganisatie of verplichte besteding in voucher zoals de regelgeving voorschrijft.

6. Er zijn drie redenen voor de opstart van een ex postcontrole: de controle is onderdeel van een ad random steekproef, de controle kadert in een steekproef van een risicogroep, of een controle als gevolg van een vaststelling (of vermoeden) van onrechtmatige besteding in een dossier. De voornaamste redenen voor gerichte controles (bij vaststelling of vermoeden) zijn divers. Triggers voor een controle zijn bijvoorbeeld bizarre contractconstructies, het indienen van steevast afgeronde bedragen als kosten, een vermoeden van kwetsbare situaties, budgethouders die al meermaals een overeenkomst geweigerd zagen worden ...
7. Het is mogelijk dat een budgethouders meer dan één keer aan een controle worden onderworpen. Tot op heden werden acht dossiers meer dan één keer gecontroleerd.